ئىسلامغا ئىشەنمەيدىغانلارنىڭ تەقدىرى قانداق بولىدۇ؟

ئەركىن سىدىق
2014-يىلى 5-ئاينىڭ 23-كۈنى

مەن تورلارغا يېقىندا چىقارغان يازمىلارغا چۈشكەن ئىنكاسلارنىڭ ئىچىدە، مۇسۇلمان ئەمەس ياكى ئىسلامغا ئىشەنمەيدىغان كىشىلەرنىڭ تەقدىرىنىڭ قانداق بولىدىغانلىقى ھەققىدە بەزى پىكىر ياكى سوئاللارمۇ بار ئىكەن. مەن ئوقۇرمەنلەرگە بۇ مەسىلىگە نىسبەتەن ئىسلامدا قانداق قارىلىدىغانلىقىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ بېرىش ئۈچۈن، مەزكۇر يازمىدا ياسىر قازىنىڭ بىر قىسقا لېكسىيىسىنىڭ مەزمۇنىنى تونۇشتۇرىمەن. بۇ لېكسىيىنىڭ تېمىسى «ئىسلامنى ئاڭلاپ باقمىغان كىشىلەرنىڭ تەقدىرى قانداق بولىدۇ؟» (What will be the fate of those who have not heard of Islam?) بولۇپ، ئۇ 2011-يىلى 9-ئايدا سۆزلەنگەن ئىكەن.

تۆۋەندىكىسى ياسىر قازىنىڭ لېكسىيىسىنىڭ مەزمۇنى. ئەگەر مەن ئۆز پىكرىمنى قوشۇپ قويۇشقا توغرا كەلسە، ئۇنى «ئىلاۋە» شەكلىدە كىرگۈزىمەن.

1. ياسىر قازىنىڭ لېكسىيىسى

باشقا كىشىلەرنىڭ تەقدىرى قانداق بولىدىغانلىقى ھەققىدە ئويلىنىش بىز ئۈچۈن ئانچە پايدىلىق ئىش ئەمەس. بۇ مەسىلە ئۈستىدە ھەددىدىن زىيادە كۆپ ئويلىنىپ كېتىش بىز ئۈچۈن بىر خاتالىق بولۇپ قالىدۇ. بۇ ئىشتىكى ئومۇمىي قائىدە، بىز باشقىلارنىڭ تەقدىرىنىڭ قانداق بولىدىغانلىقىغا ھۆكۈم قىلىشنى ئاللاھقا قويۇپ بېرىمىز. ئومۇمىي قائىدىنىڭ يەنە بىرى، بىز پەقەت ئۆزىمىزگە پايدىلىق بولغان سوئاللارنىلا سورايمىز. بۇ ھەقتە مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنىڭ بىر ھەدىسى بار: «بۇتقا ئىشىنىدىغانلارنىڭ بالىلىرى ھەققىدە سوئال سورىغۇچىلىك بولغان ئارىلىقتا مېنىڭ ئۈممەتلىرىم ياخشى تۇرىدۇ.» بۇ ھەدىس بىر ئاز مۇجمەل بولۇپ، بەزى ئۆلىمالار بۇ ھەدىسنى مۇنداق چۈشەندۈرىدۇ: ئۈممەتلىرىمىز ئۆزلىرى بىلەن مۇناسىۋەتسىز ئىشلار ئۈستىدە بەس-مۇنازىرە قىلمايلا تۇرسا، ئۇلارنىڭ ئەھۋالى ياخشى بولۇپ مېڭىۋېرىدۇ.

باشقىلارنىڭ تەقدىرىنىڭ قانداق بولىدىغانلىقى بىلەن بىزنىڭ نېمە كارىمىز؟ ئاللاھ ھەممىنى بىلگۈچى، ئاللاھ ئەڭ مېھىر-شەپقەتلىك، ئاللاھ ئەڭ ئەقىللىق، ۋە ئاللاھ ئەڭ ئادالەتلىكتۇر. شۇڭا باشقىلارنىڭ ئىشىنى ئاللاھقا قويۇپ قويايلى. بۇ مەسىلە ئەقىدىگە ئائىت كىتابلاردىمۇ كۆپ ئۇچرايدىغان بولۇپ، نۇرغۇنلارنىڭ نەزىرىدە بىز باشقىلاردىن بەك كۆپ ئەنسىرەپ كېتىمىز. ئەمما، ئىسلام بىزگە پەقەت ئۆزىمىزدىنلا ئەنسىرەشنى تەشەببۇس قىلىدۇ. «ئۆزۈڭلاردىن ئەنسىرەڭلار.» ئەگەر سىز پەقەت ئۆزىڭىزنىڭ ئىشلىرىغىلا كۆڭۈل بۆلسىڭىز، سىز ناھايىتى يىراققا بارالايسىز. ئەگەر سىز باشقىلار ھەققىدە بەك كۆپ ئويلىنىپ كەتسىڭىز، سىز ھورۇن بولۇپ قالىسىز. ئاندىن ئۆزىڭىزنى قالتىس، ياكى باشقىلاردىن ئۈستۈن تۇرىدىغان ئادەم، دەپ ھېسابلايدىغان بولۇپ قالىسىز. بۇ بىرىنچى نۇقتا.

ئىككىنچى نۇقتا بولسا، زىيالىيلار ئۆز-ئارا ناھايىتى چوڭ پەرقلىنىدىغان كۆز-قاراشتا بولۇپ كەلگەن مۇنداق بىر مەسىلە بار. ئۇ بولسىمۇ، ئىسلام تەلىماتلىرىغا ئىگە بولالايدىغان، ياكى بىر خۇدالىق دىنىنى بىلىدىغان، ئەمما ئاشۇ بىلىملەرنى ئۆزىگە قوبۇل قىلمىغان كىشىلەر ئۈچۈن، ئاللاھنىڭ نەزىرىدە ئۇلارنى كەچۈرۈم قىلىنىۋېتىدىغان ئاساس مەۋجۇت بولمايدۇ.

ھەدىس بۇخارىدا بىر ھېكايە بار. ئۇنىڭدا ئابدۇللاھ ئىبنى جۇدئان (Abdullah ibn Judan) نىڭ بىر يىراق تۇغقىنى ئائىشە مۆھەممەد ئەلەيھىسسالامدىن مۇنداق دەپ سورايدۇ: «ئى ئاللاھنىڭ ئەلچىسى، ئابدۇللاھ ئىبنى جۇدئان بىر ئۇلۇغ كىشى. ئۇ قوشنىلىرىغا ياخشى مۇئامىلە قىلىدۇ. ھەمدە كىشىلەرگە ياخشىلىق قىلىدۇ. ئۇنىڭ تەقدىرى قانداق بولىدۇ؟ ئۇنىڭغا كەلگۈسىدە نېمە ئىش بولىدۇ؟» پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دەپ جاۋاب بېرىدۇ: «ئۇ دوزاخقا كىرىدۇ.» ئائىشە «نېمىشقا؟» دەپ سورايدۇ. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دەپ جاۋاب بېرىدۇ: «ئۇ بىر قېتىممۇ «رەببىغ-فىرلى، رەببىغ-فىرلى (ئاھ ئاللاھىم، مېنىڭ گۇناھلىرىمنى مەغپىرەت قىلغىن ياكى كەچۈرۈم قىلغىن)» دەپ باقمىدى.» بىزنىڭ ھازىرقى دەۋرىمىزدە، كىشىلەر تەقۋادارلىق ياكى ھەقلىقنىڭ نامايەندىسى پەقەتلا باشقىلارغا ياخشى مۇئامىلىدە بولۇش، دەپ قارايدۇ. ئۇلار يەنە مۇنداق دەپ ئويلايدۇ: «ئەگەر سىز باشقىلارغا ياخشىلىق قىلسىڭىز، شۇلا كۇپايە، شۇنىڭ بىلەن جەننەتكە كىرىسىز. ئەگەر سىز يېتىم باللارنى باقىدىغان بىر يەر ئاچسىڭىز، شۇنىڭ بىلەن سىز دۇنياغا داڭلىق بولىسىز. سىزنىڭ نېمىگە ئىشىنىدىغانلىقىڭىز بۇنىڭ بىلەن مۇناسىۋەتسىز. ئەگەر سىز بىر دوختۇرخانا قۇرسىڭىز، سىز ئۇچراتقان ئادەملەرنىڭ ھەممىسىگە كۈلۈپلا تۇرسىڭىز، شۇلا كۇپايە بولۇپ، سىز بىر ياخشى ۋە كۆيۈمچان ئادەم بولىسىز.»

ئەمما، يۇقىرىدىكى ھەدىس ئۇنداق مەنىنى بىلدۈرمەيدۇ. ئۇ ھەدىس دەيدۇكى، سىز يۇقىرىدىكى ئىشلارنى قىلسىڭىز بىر ياخشى ئادەم بولىسىز. ئەمما، ئۇلا كۇپايە قىلمايدۇ. بۇنىڭدىنمۇ مۇھىم بىر ئىش بار، ئۇ بولسىمۇ، سىزنى ياراتقان ئاللاھقا ئىشىنىش، سىزنىڭ ياراتقۇچىڭىزغا ئىبادەت قىلىشتىن ئىبارەت. باشقىلارغا ياخشىلىق قىلىش ھەقىقەتەنمۇ بىر ياخشى ئىش. ئەمما، ئاللاھقا ئىبادەت قىلىش ئۇنىڭدىنمۇ ياخشىراق ۋە ئۇنىڭدىنمۇ مۇھىمراقتۇر. ئەگەر سىز ئۆزىڭىزگە ئەڭ ئۇلۇغ ياخشىلىقنى قىلىپ، سىزنى ياراتقان ئاللاھنى ئېتىراپ قىلمىسىڭىز، سىزنىڭ ئىنسانىيەتكە قىلغان ياخشىلىقىڭىزنىڭ نېمە قىممىتى بولسۇن؟ ئابدۇللاھ ئىبنى جۇدئان ئۆز ئۆمرىدە بىر قېتىممۇ «رەببىغ-فىرلى، رەببىغ-فىرلى» دەپ باقمىغان. ئۇ ئۆز ھاياتىنى دىنسىز ئۆتكۈزگەن. بۇ يەردە مۇنداق بىر ئاددىي ئۇقۇم بار: ئەگەر بىر ئادەم ئاللاھتىن ئۆزىنىڭ گۇناھلىرىنى كەچۈرۈۋېتىشنى سورىمىسا، ئاللاھ ئۇنىڭ گۇناھلىرىنى ھەرگىزمۇ كەچۈرۈۋەتمەيدۇ. ئەگەر بىر ئادەم ئاللاھ ئۈچۈن بىرەر ئىش قىلىپ بەرمىگەن بولسا، ئاللاھ ئۇنداق ئادەمنى ھەرگىزمۇ مۇكاپاتلىمايدۇ. بۇ بىر ناھايىتى لوگىكىلىق ئۇقۇمدۇر.

بىزنىڭ ھازىرقى دەۋرىمىزدە، كىشىلەر تەقۋادارلىق ياكى ھەقلىقنىڭ ئىسپاتى پەقەتلا باشقىلارغا ياخشى مۇئامىلىدە بولۇش، دەپ قارايدۇ. ئىسلامدا تەقۋادارلىقنىڭ مۇنداق ئىككى ئىسپاتى بار. ئۇنىڭ بىرى سىزنىڭ نېمىگە ئىشىنىدىغانلىقىڭىز. يەنە بىرى بولسا سىزنىڭ قانچىلىك دەرىجىدە ياخشى ئادەم بولۇشىڭىز. بۇ ئىككى نەرسە تەڭ بولۇشى كېرەك. سىز ئالدى بىلەن ئاللاھقا ئىشىنىشىڭىز، ئاندىن شۇ ئاساستا ياخشى ئىشلارنى قىلىشىڭىز كېرەك. ئەگەر سىزدە بىرى بار بولۇپ، يەنە بىرى يوق بولىدىكەن، سىزدە بار بىرسىنىڭمۇ ھېچ بىر قىممىتى بولمايدۇ.

بىز مۇنداق بىر ئىشنى ناھايىتى ئېنىق دېيەلەيمىز: بىر ئادەمنىڭ ئۆزىنى «مەن بىر مۇسۇلمان» دەپ ئاتىۋېلىشىنىڭ ھېچ قانداق مەنىسى يوق. بىز بىر مۇسۇلمان بولۇش سۈپىتىمىز بىلەن مۇنداق

بىر ئىشقا ئىشىنىمىز: ھېچ قانداق بىر ئىنساننىڭ «سەن جەننەتكە كىرىسەن، سەن دوزاخقا كىرىسەن» دەيدىغان ھوقۇقى بولمايدۇ. سىز بۇنداق گەپنى ھېچ قانداق ئادەمگە قارىتىپ دېسىڭىز بولمايدۇ. پەقەت ئاللاھ شۇنداق دېگەن بولسا، سىزمۇ شۇنداق دېسىڭىز بولىدۇ. مەن «ئەبۇ بەكىر جەننەتكە كىرىدۇ، ئىبلىس دوزاخقا كىرىدۇ» دېيەلەيمەن، چۈنكى ئاللاھ ماڭا شۇنداق دېگەن. بىز «ئۆمەر جەننەتكە كىرىدۇ، پىرئەۋن دوزاخقا كىرىدۇ» دەيمىز، چۈنكى ئاللاھ بىزگە شۇنداق دېگەن. باشقا ئادەملەر قانچە ئۇلۇغ بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، بىز ئۇلارنى «جەننەتكە كىرىدۇ» دېمەيمىز. بىز پەقەتلا «ئۇلارنىڭ جەننەتكە كىرىشىنى ئۈمىد قىلىمىز» دېيەلەيمىز. «ئىنشائاللاھ، ئۇلار جەننەتكە كىرگۈسى» دەيمىز. ئەمما، بىز ئۇلارنى بىر كاتېگورىيەگە تەۋە كىشىلەر قاتارىدا «ھەممىسى جەننەتكە كىرىدۇ»، دېمەيمىز.

مۇشۇ قائىدە يەر شارىدىكى ئەڭ ناچار كىشىلەر ئۈچۈنمۇ ئىشلەيدۇ. بىز باشقىلارنىڭ ئىسمىنى ئاتاپ تۇرۇپ، «پالانى-پوكۇنىلار دوزاخقا كىرىدۇ»، دېمەيمىز. چۈنكى، بىز كىمۇ؟ مەن كىمۇ؟ كىمنىڭ نەگە كىرىدىغانلىقىنى ئاللاھ ئۆزى قارار قىلىدۇ. بىز پەقەت ئومۇمىيلاشتۇرۇلغان بايانلارنىلا بېرەلەيمىز. مەسىلەن، بىز پەقەت «ئاللاھقا ئىشەنگەن ۋە ياخشىلىق قىلغان كىشىلەر جەننەتكە كىرىدۇ، مەنمۇ شۇلارنىڭ بىرى بولۇشنى ئۈمىد قىلىمەن» دەيمىز. «ئاللاھقا ئىشەنمەيدىغان، ياخشى ئىشلارنى قىلمىغان كىشىلەر دوزاخقا كىرىدىغان بولۇپ، مەن ئۇلارنىڭ بىرى بولۇپ قالماسلىقتا ئاللاھتىن پاناھ تىلەيمەن» دەيمىز.

قىسقىسى، بىزنىڭ دىنىمىز بىزدىن بىر مۇۋاپىق ئېتىقاد بولۇشنى، ھەمدە مۇۋاپىق ئىش-ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىشنى تەلەپ قىلىدىغان دىندۇر. ئەگەر سىزدە بۇ ئىككى نەرسىنىڭ بىرى بار بولۇپ، يەنە بىرى بولمايدىكەن، سىز جەننەتكە كىرەلمەيسىز.

ياسىر قازىنىڭ لېكسىيىسى مۇشۇ يەردە ئاخىرلاشتى.

2. ياسىر قازىنىڭ يېقىنقى بىر قانچە پائالىيەتلىرى

مەن ئوقۇرمەنلەرگە «يېڭى دەۋردىكى دىني زىيالىيلار مۇنداق ئىشلارنىمۇ قىلىدۇ» دېگەنگە مىسال سۈپىتىدە، ياسىر قازى يېقىندا قىلغان ئىككى ئىشنى سۆزلەپ بېرەي.

--ياسىر قازى ئالدىنقى ئايدا نورۋېگىيىگە بېرىپ، 18-ئاپرېل كۈنى نورۋېگىيىنىڭ ئەڭ شىمالىدىكى بىر مەسچىتتە خۇتبە ئۆتەپ بەردى. شۇ جەرياندا، بىر نورۋېگىيىلىك ئۇچقۇچىلىق ئوقۇتقۇچىسى ياسىر قازىنى ئۆزىنىڭ ئايروپىلانىغا چىقىرىپ، ئاسماندا ئۇچۇرۇپ مەنزىرە كۆرسىتىش جەريانىدا، ياسىر قازىغا ئۇچقۇچىلىقتىن ئازراق دەرس بەردى. ئۇنىڭدىن كېيىن، ئۇ ئايروپىلاننى 20 مىنۇتتەك ياسىر قازىنىڭ ئۆزىگە ھەيدىگىلى قويىدى. تۆۋەندىكى 1-رەسىمدىكىسى شۇ ۋاقىتتىكى بىر كۆرۈنۈش. نورۋېگىيىدىكى پائالىيەتلىرىدىن كېيىن، ياسىر قازى شىۋېتسىيەگە بېرىپ، ئۇ يەردە ئېچىلغان «دۇنيا تىنچلىق يىغىنى» غا قاتناشتى.

--2014-يىلى 20-ماي كۈنىنىڭ ئالدى-كەينىدە ياسىر قازى مالايسىياغا بېرىپ، 18-ئاپرېل كۈنى جۈمە كۈنلۈك خۇتبىنى بەردى. ئۇنىڭ چامدىنى ۋاقتىدا يېتىپ بارماي، ئۇ بىر قانچە كۈن مالايسىيادىن كىيىم ئېلىپ كىيىپ يۈرۈشكە مەجبۇرى بولدى. ئاشۇ سەپەر جەريانىدا ياسىر قازى «لاڭكاۋى» دېگەن شەھەردىن 40 كىلومېتىر يىراقلىقتىكى بىر دېڭىز ئارىلىغا بېرىپ، شۇ يەردە دېڭىز

سۈيىنىڭ ئاستىغا كىرىپ، ئۇ يەردىكى دېڭىز ھايۋانلىرى ۋە دېڭىز ئۆسۈملۈكلىرىنى كۆردى. تۆۋەندىكى 2 ـ، 3 ـ ۋە 4 ـ رەسىملەر شۇ سەپەردىكى بىر قانچە كۆرۈنۈشلەر.

يۇقىرىدىكى ئۇچۇرلار ياسىر قازىنىڭ فېيىسبۇك (Facebook) ىدىن ئېلىندى.

بۇ ماقالىنى ھېچكىمدىن سورىماي، مەنبەسىنى بەرگەن ئاساستا باشقا ھەر قانداق تورغا چىقارسىڭىز، ياكى ئېلېكتىرونلۇق ئۇسۇلدا ياكى باشقا ھەر قانداق شەكىلدە ئىشلەتسىڭىز بولۇۋېرىدۇ. بۇ ماقالە بارلىق ئۇيغۇرلارغا مەنسۇپ.

پايدىلىنىش ماتېرىياللىرى:

[1] What will be the fate of those who have not heard of Islam? – Yasir Qadhi | September 2011
https://www.youtube.com/watch?v=NDkPx3Tzy1M

1 ـ رەسىم

INTERNATIONAL ISLAMIC UNIVERSITY
MALAYSIA
الجامعة الاسلامية العالمية ماليزيا

2 ـ رەسم

3ـ رەسم

4 ـ رەسم